

lin vesiliikelaitoksen taloustarkastelu ja toimenpidesuositukset

Vesiliik 15.08.2023 § 32
194/00.01.03.00/2023

Valmistelija lin vesiliikelaitoksen johtaja Eelis Rankka

Vesiliikelaitos on teettänyt toiminnan taloustarkastelun ja toimenpidesuositukset toiminnan kehittämiseksi Vesi-Hox Oy:ltä.

Vesihuoltolaitosten toimintaa säätelee Suomessa ensisijaisesti vesihuoltolaki (9.2.2001/119). Lain tavoitteena on turvata sellainen vesihuolto, että kohtuullisin kustannuksin on saatavissa riittävästi terveydellisesti ja muutoinkin moitteetonta talousvettä sekä terveyden- ja ympäristönsuojelun kannalta asianmukainen viemäröinti.

Vesihuoltolain 18 §:ssä on esitetty maksujen yleiset perusteet. Vesihuollon ja huleveden viemäröinnin maksujen tulee olla sellaiset, että pitkällä aikavälillä voidaan kattaa vesihuoltolaitoksen uus- ja korjausinvestoinnit ja kustannukset. Maksuihin saa sisältyä enintään kohtuullinen tuotto pääomalle.

Nykytilannetta tarkastellaan tässä selvityksessä pääosin lin vesiliikelaitoksen vuoden 2022 tilinpäätöksen pohjalta. Taksojen tarkastelussa pitkällä aikavälillä hyödynnetään myös taloussuunnitelman tietoja vuosilta 2023-2025.

Vuonna 2022 vesihuoltolain vaatimus kaikkien menojen kattamisesta maksutuloilla toteutui lin vesiliikelaitoksella, kuten tapahtui myös vuonna 2021. Toimenpiteiden riittävyttä erityisesti saneeraustarpeen suhteen on taloustilanteen lisäksi arvioitava kuitenkin myös mm. putkirikkojen määrän, vesijohtoverkoston vuotovesimäärän (verkostoon pumpatun ja laskutetun vesimäärän erotus ja sen kehitystrendi viime vuosina), viemäriverkoston vuoto- ja hulevesien määrän (puhdistamolle johdetun ja laskutetun jätevesimäärän erotus ja sen kehitystrendi viime vuosina) sekä jätevedenpuhdistamon lupaehtojen toteutumisen perusteella.

lin vesiliikelaitoksen vesijohtoverkoston uusiutumisaika (vuoden aikana uusittu verkostopituus jaettuna verkoston koko pituudella) oli 558 vuotta ja viemäriverkoston uusiutumisaika 167 vuotta vuonna 2022. Nämä ajat ylittävät moninkertaisesti verkostojen laskennallisen käyttöiän. Toiminnalliset tekijät puoltavat voimakkaasti saneeraustason nostamista, jotta hyvä palvelutaso pystytään tulevaisuudessakin turvaamaan.

lin vesiliikelaitoksen keskimääräistä investointitasoa on nostettu noin 350 000 eurolla vuodesta 2023 alkaen. Samalla investointien painopiste on siirretty pääosin verkostojen saneeraukseen, mikä on tarpeen vesihuoltolaitoksen palvelutason säilyttämisen kannalta. Toiminnan ja investointien rahavirta TIR on taloussuunnitelman mukaan keskimäärin 285 000 euroa negatiivinen vuosina 2023 – 2025, mikä kuvaa rahoitusvajeen suuruutta. Vesihuoltolain vaatimus kaikkien kustannusten kattamisesta toiminnasta saatavilla maksutuloilla ei toteudu. Vesihuollon maksujen korottaminen on sen vuoksi välttämätöntä.

Esittelijä lin Vesiliikelaitoksen johtaja Rankka Eelis

Päätösesitys lin vesiliikelaitoksen johtokunta hyväksyy taloustarkastelun toimenpidesuositukset jatkovalmistelun pohjaksi sekä lähettää raportin lin kunnanhallitukselle tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Ptk tark.